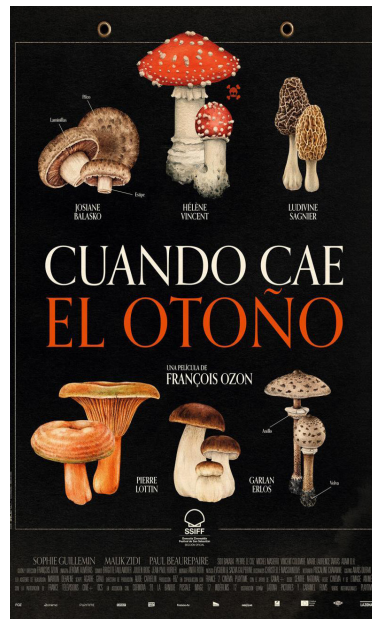

Una comèdia negra o potser un drama lleuger a la Borgonya

François Ozon és un cineasta prolífic (com si li ragessin les pel·lícules havent-ne fet una o més per any des de fa un quart de segle) i en certa manera i mesura imprevisible. Per esmentar només uns quants exemples, ha pogut passar del drama fantasmagòric de *Sous le sable* (Charlotte Rampling sentint la presència del seu marit difunt) a l'astracanada de *8 femmes*; de la dissecció d'una parella executada amb 5x2 a l'acostament sensible a un home enfrontat a la mort que realitza a *Le temps qui reste*; de la comèdia surrealista de *Ricky* a abordar la drogadoicció amb *Mon Refuge* abans de divertir-se amb Catherine Deneuve a *Potiche*; d'una adolescent que, buscant experiències sexuals o potser sense saber massa per què, es converteix en prostituta de luxe en la recaragolada *Jeune et Jolie* a la joiosa apoteosi queer d'*Une nouvelle amie*; del drama antibel·licista de *Frantz*, un remake del film de Lubitsch *The Broken Lullaby* en què un francès turmentat vol conèixer la família d'un alemany que va matar a les trinxeres de la I Guerra Mundial, al thriller psicològic amb *L'amant double*, fent-s'hi present la influència de Hitchcock, Polanski i Brian De Palma; de l'amor homosexual apassionat i efímer entre dos joves a *Été 85* a jugar amb Fassbinder (de qui, en els seus inicis, va adaptar-ne una obra teatral a *Gouttes d'eau sur pierres brûlantes*) transmutant la Petra Kant de les "amargues llàgrimes" en "*Peter von Kant*" (com si hi retratés el cineasta alemany) i un melodrama en pràcticament una comèdia vodevilesca. Encara que a vegades es posi seriós, no deixa de ser un director postmodern juganer, sovint amb una punta de malícia mentre que, en la diversitat desplegada, poden rastrejar-se constants temàtiques com ara la tensió entre realitat i fantasia (o la projecció mental dels personatges) i els canvis d'identitat relacionats amb el desig de ser un altre o el tema del doble.

Presentada al darrer festival de Sant Sebastià, on va guanyar el premi al guió (Ozon va escriure'l amb el crític de cinema Philippe Piazza) i el concedit a l'actor Pierre Lotin per la interpretació dita de repartiment, la pel·lícula que ara ens ocupa, *Quand vient l'automne/Cuando cae el otoño*, transcorre en un poble de la Borgonya i pot dir-se que és protagonitzada per una dona gran (Michelle/Hélène Vincent) que hi du una vida tranquil·la i raonablement activa, seguint una sèrie de rutines, com ara anar a missa els diumenges, passejar amb una vella amiga (Marie-Claude/Josiane Balasko) i caçar bolets a la tardor, que, com pot suposar-se, és el període en què passa l'acció. Així és que, per una vegada, el cinema no s'ocupa d'una persona gran per mostrar les malalties (fins a la decadència) associades a la vellesa o bé l'obsessió per mantenir-se en forma i semblar jove. El cas és que Hélène, com la seva amiga Marie-Claude, té un passat considerat immoral: van ser prostitutes i no deu ser per res que Ozon faci que, al començament de la pel·lícula, senti un sermó a propòsit de Maria Magdalena, si bé fa temps que es qüestiona que aquest personatge evangèlic fos una pecadora penedida i redimida.

CUANDO CAE EL OTOÑO

Quand vient l'automne

França, 2024

Direcció: François Ozon

Guió: François Ozon, Philippe Piazza

Intèrprets: Josiane Balasko, Hélène Vincent, Ludivine Sagnier

Durada: 118 min

Gènere: drama, intriga

Idioma: francès

Subtítols: castellà

Hélène ni sembla penedida ni que cregui que s'hagi de redimir de res, però té una filla (Valérie/Ludivine Segnier) que, una mica amargada, li pot retreure. També és interessada: li demana diners i, quan li convé, vol que se'n cuidi del fill, cosa que, tanmateix, a Hélène li encanta perquè manté una relació especial amb el net, Lucas. Pel que fa a Marie-Claude potser sí que té una certa mala consciència perquè pensa que potser ha contribuït al fet que el seu fill (Vincent, encarnat per un certament extraordinari Pierre Lotin, un actor emergent dins del cinema francès) s'hagi abocat a la delinqüència: acaba de sortir de la presó i tem que, per les seves activitats, hi pugui tornar a entrar.

Centrant-nos en els fets que passen a *Quand vient l'automne*, Hélène està a punt de passar uns dies amb el seu net durant les vacances de Tots Sants: a França en fan més d'una setmana. No explicaré què passa perquè no sigui així, però el cas és que Valérie no vol saber res de la mare i menys que se n'ocupi de Lucas. Amb una intencionada el·lipsi narrativa, hi ha una mort que, sense que tampoc la revelem, du a una investigació policíaca. En tot allò que ha passat, no només pel que fa a la mort i la resolució del cas, resten algunes coses més o menys ambigües, però allò que sembla prou clar és que Ozon aposta per la idea de concedir una segona (o més) oportunitat a les persones amb un peu fora de camí i tenir mala traça a la vida. Un thriller rural? Una comèdia negra amb un cert aire chabrol·lià? Un drama lleuger? Una mica de tot i fet d'una manera que passa bé.

Imma Merino Serrat
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona